

Да 115 - годдзя з дня нараджэння

Як станавіліся героямі? Адна з вуліц нашага роднага пасёлка Карэлічы названая вуліцай Яфіма Іванавіча Фаменка. Мне хацелася б успомніць гісторыю яе назвы і расказаць аб добрым чалавеку і кіраўніку, якога людзі памятаюць да сённяшняга дня, чалавеку, які ў тых далёкіх гадах закладваў аснову сённяшніх дасягненняў сельскагаспадарчай галіны раёна, чалавеку, які пакінуў значны след на нашай карэліцкай зямлі.

Фаменка Яфім Іванавіч нарадзіўся ў сялянскай сям'і 7 лістапада 1901 года ў сяле Любімаўка Каранеўскага раёна Курскай вобласці. Атрымаўшы ўласціваю на той час адукацыю, якая ў далейшым была перапынена рэвалюцыйным становішчам, Яфім Іванавіч пачынае працоўную дзейнасць у 18 гадоў рабочым на чыгунцы. Для юнака праца была цяжкаватая, але неабходнасць выжывання ў тых складаных гадах запатрабавала ад яго заняць актыўную жыццёвую пазіцыю, каб дапамагаць сям'і. Паступова Яфім Іванавіч уключаецца ў рэвалюцыйную барацьбу і працягвае працаваць. А працаваць станавілася ўсё цяжэй і цяжэй, ды і плацілі за працу мізэр. Толькі неабходнасць дапамагаць сям'і, якая пражывала ў сельскай мясцовасці, патрабавала ад юнака перажыць гэтыя складанасці.

Рэвалюцыя, а затым грамадзянская вайна навучылі гаспадарча ставіцца да ўсяго, загартавалі ў юнака цвёрдасць характару, працавітасць і добрасумленныя адносіны да людзей. У 1921 годзе Яфім Іванавіч быў прызваны на службу ў Чырвоную Армію і праслужыў Айчыне пяць гадоў. У Чырвонай Арміі Яфім Іванавіч уступіў у члены РКП(б) і пасля звальнення ў запас, у 1926 годзе, быў накіраваны спачатку на гаспадарчую, а затым на савецкую працу. На гэты час Яфім Іванавіч мае сям'ю і жыве сямейнымі клопатамі, ўмела спалучаючы іх з вытворчай, а затым і дзяржаўнай дзейнасцю.

Пасля заканчэння Краснадарскага сельскагаспадарчага інстытута ў 1934 годзе Яфім Іванавіч быў накіраваны на працу ў Беларусь. Працаваў дырэктарам Жлобінскага лесакамбіната, дырэктарам свінагадоўчага саўгаса ў Круглянскім раёне, загадчыкам прамысловага аддзела Гомельскага райвыканкама.

У гады Вялікай Айчыннай вайны Яфім Іванавіч быў палітруком партызанскага атрада “Бальшавік” у Гомельскай вобласці. У гэты час вялікае гора напаткала Яфіма Іванавіча. Па даносу паліцаяў немцы арыштавалі і пасля зверскіх катаванняў расстралялі яго сям'ю. Гэта быў адзін з самых цяжкіх удараў лёсу. Доўга прыйшлося перажываць Яфіму Іванавічу гэта вялікае гора, што сказалася на яго здароўі. Сардэчная боль усё больш і больш давала аб сабе ведаць. Шмат прыйшлося перажыць бяссонных начэй і вынесці гэтую бяду, пакуль час трохі палегчыў гэтую боль.

Пасля вызвалення Беларусі ад нямецка-фашыстскіх захопнікаў, у 1944 годзе, Яфім Іванавіч прызначаецца дырэктарам саўгаса “Нача”

Ляхавіцкага раёна Баранавіцкай вобласці. Пасля вайны аднаўленне сельскагаспадарчай вытворчасці ішло цяжка і павольна. Недахоп працоўнай сілы і тэхнічныя перашкоды давалі аб сабе ведаць. Аднак працоўны энтузіязм у людзей захаваўся і паказаў сябе з небывалай сілай. Неабходна было ўсё гэта па гаспадарску выкарыстоўваць і правільна арганізоўваць. Тут і спатрэбіўся Яфіму Іванавічу яго вопыт, назапашаны ў цяжкія рэвалюцыйныя гады працы, службы ў арміі, гаспадарчай і савецкай работы па аднаўленню народнай гаспадаркі ў 30-я гады.

Прайшоў час і былыя раны нанесеныя вайной крыху забыліся. Трэба было думаць пра тое, як жыць далей. Самотна Яфіму Іванавічу было жыць аднаму і вырашыў стварыць другую сям'ю. У жонкі ўзяў удаву з двума дзецьмі і пачаў ладзіць новае сямейнае жыццё. Сям'я папоўнілася яшчэ двума дзеткамі, дабавілася клопатаў, толькі гэта былі клопаты радасці, якія не пакідалі часу для прыгадвання былой бяды і таго цяжкага лёсу, які давялося перажыць Яфіму Іванавічу.

У красавіку 1940 года быў арганізаваны саўгас “Карэлічы”, які меў два аддзяленні Карэлічы і Шчорсы, а першым дырэктарам быў прызначаны Войтаў М.П. У пасляваенны час саўгас быў адноўлены і ў 1952 годзе Яфім Іванавіч Фаменка быў прызначаны дырэктарам саўгаса “Карэлічы” Карэліцкага раёна Баранавіцкай (з 08.01.1954 г. Гродзенскай) вобласці. На гэты час Яфім Іванавіч ужо быў дасведчаным кіраўніком, умеў працаваць з людзьмі і валодаў арганізатарскімі здольнасцямі. За некалькі год саўгас быў выведзены ў перадавыя гаспадаркі Карэліччыны. Так, у 1965 годзе

саўгас атрымаў ураджай 27 цэнтнераў збожжавых з гектара, а надоі малака склалі 4000 кілаграмаў ад кожнай каровы. Ініцыятыўны кіраўнік і выхавальнік калектыву, неаднаразова выбіраўся членам райкама КПБ, дэпутатам працоўных раённага Савета. За поспехі дасягнутыя ў павелічэнні вытворчасці і нарыхтовак жыта, пшаніцы, грэчкі і іншых збожжавых і кармавых культур Яфіму Іванавічу Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 23 чэрвеня 1966 года прысвоена званне Героя Сацыялістычнай Працы з уручэннем ордэна Леніна і залатога медаля “Серп і Молат”, а ў далейшым за заслугі ў развіцці сельскагаспадарчай вытворчасці Яфім Іванавіч ўзнагароджаны ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, Знак Пашаны і медалямі.

Яфім Іванавіч кіраваў саўгасам да 1967 года. Персанальны пенсіянер Я.І. Фаменка пражыў да 6 сакавіка 1983 года ў г.п. Карэлічы. Адны памятаюць яго як добрасумленнага, клапатлівага, спагадлівага, заўсёды гатовага падтрымаць у цяжкую хвіліну. Іншыя як непрымірымага да крадзяжу і разгільдзяйства, папушчальніцтва і іншых негатыўных з’яў. А наогул, гэта быў чалавек даволі сціплы, прыстойны, шчырадушны і нават, як адзначалася ў характарыстыках, з павышаным пачуццём жалю да навакольных.

У гонар Героя Сацыялістычнай Працы Яфіма Іванавіча Фаменка названа вуліца, якая пралягае каля УА “ Гімназія №1 г.п. Карэлічы”. . Раней там быў адміністрацыйны будынак саўгаса “Карэлічы”, а насупраць, на другім баку вуліцы, мехмайстэрні і гаспадарчыя будынкi саўгаса. На сённяшні дзень, гэта добраўпарадкаваная вуліца нашага пасёлка, па якой штодня ходзяць дзеці ў гімназію.

ВЕТЭРАН ПРАЦЫ, КРАЯЗНАЎЦА Б.К. НАВІЦКІ